

Zsivölgyi Napló

Szerkesztőség és kiadóhivatal Petroșeni.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 15 Lei. Negyed évre 45.
Évi évre 90. Egy évre 180 Lei.

Főszerkesztő: Molnár Sándor.

X—évf. 33 szám.

Bankoknak, részvénytársaságoknak, egyesületeknek, kaszinóknak éventén 500 Lei.
Kisb. hirdetés 3 Lei 6-2. Apróhirdetések szavanként 3 Lei. Vastagabb betűből 6 Lei.

Felmentettem Petroșenit

(Az alábbi cikket Pilisi Géza, kitűnő hírlapíró, az Aradi Közlöny szerkesztője írta. Pilisi egyike azon kevés magyar újságíróknak, akinek minden írása messze felül emelkedik a hírlapíródalom tömegsoraín.)

Most, hogy már második hete tartózkodom Petroșeniban és megismertem ennék energiáját lendülettel akarásokban kiélő érdekes városnak lelkét, életét és mentalitását, különösnek tűnik fel az az averző, amely gátként emelkedett jóvetelem elé. „Ha Zsibra, vagy sárba akarsz fulladni, ide gyere!” írta Petőfi Sándor egyik barátjának Debrecenből. „Ha a levegőből szénpor, vagy kormot akarsz markolni, menj Petroșenibe!” intettek barátaim akiknek legnagyobb része ugyan még nem látta ezt a várost, azonban nem is akarta látni, nem volt kíváncsi rá, mert soha semmi jót nem hallott róla.

A testvéri szeretettel átfutott baráti meghívás legyőzte az averzőket és eljöttem Petroșenibe.

Aki utazása közben idegen városokba érkezett és akinek egyébe elfoglaltsága mellett rátró idejé volt az impresszió gyűjtésére, tapasztalhatta, hogy megérkezésének csaknem az első percében, homályos, de megdönthetetlen sejtések formálódnak benne, amelyekből még szavakba nem önthető vélemények alakulnak: csupán azt érzí, tudja határozottan, hogy kellemes, vagy kellemetlen számára az a város, ahova megérkezett. Ebben az ítéletben, hiszem, hogy a tudat alól kilobbanat logika mellett, még a csalhatatlan ösztön is szerepet játszik.

Megérkeztem és felmentettem Petroșenit...

Most élem tolakodnak a nagy miértek. Miért nem hallottam még dicsérni Petroșenit? Miért nem veszik észre ennek a fejlődésnek, természeti szépségnek tele városnak nagyszerű életenergiáját? Miért vannak akadályok fejlődése előtt és miért nem szokkenhet magasba abból

a szűk körből, amely helytelenül, minden belátás és megérítés nélkül szinte bányateleppé degradálja ezt a helyet, ahol fűkiet az élet és amelyet arra predesztinál minden megnyilvánulása, hogy központja, szíve legyen egy nagy vérkeringésnek, ahonnan ki fog, mert ki kell sarjadni teljes nagyságában a visszafolyt emberi kultúrának.

Miért...? Miért...? Miért...? Nagyon nehéz erre a kérdésre válaszolni de megpróbálom.

Hogy hogyan és honnan ismerjük, vagy ismertük mi Petroșenit...? A napisajtóból. A lapok tudósítói csak akkor jönnek látogatóba ide, ha valami esemény adódik. Az itteni események pedig, amelyek a lap tudósítók szerint az olvasó közönségét érdeklik: a bányaszerecséltenségek, a bérmozgalom és amikor egy egy telepen pénz, vagy rendelkezések hiányában megál a munka. Akkor előjönnek idea riporterek és gyűjtik a gázgázos feketé korommal áttított impressziók. Hogyan is lehetett akkor itt kellemes élményeket szerezni? A feszült hangulat, a síró asszonvok, a lecsüggedt fejk csak arra lehetnek alkalmasak, hogy gázgázos-kormos hangulatot markoljanak az impressziók után nyuló kezek.

Amikor pedig „nem történnek események”, nem jönnek ide újságot írni a riporterek.

Most nincsenek események és most ellenállhatatlan vagy adja kezembe a

tolat, hogy írjak, mert itt van irni való.

Látom, hogy ez a város nemcsak alkalmas, hanem érdemes is a fejlődésre. Azok, akik vezetik Petroșenit úgyéit, akik megemertették az itteni jóléti intézményeket, akik felépítették az itteni kaszinókat, akik kultúrnívóra emelik a lakosság, a munkásság életét és akik modern gépekkel, eszközökkel látják el a bányatelepeket, hogy a lehetőségek szerint, minden szerecséltenséget kiküszöböljenek, azok teljesítették és mindig teljesíteni fogják kötelességüket. Ha ezeken az embereken mulik Petroșeni fejlődése egy semmi akadályának, hogy elérje azt a magasságot, amelyet megérdemel.

Mégis panaszokat hallok. A kereskedők: Nincsen pénz és nincen forgalom, alig jönnek idegenek a városba. Nyögünk a súlyos adóterhek miatt.

Az iparosok: Panaszunk ugyanaz, mint a kereskedőknek, de tönkretesznek benünket a kontárok is.

Ezek a panaszok o'yanok, amelyeken nem igen segíthetnek a város szellemi és gazdasági vezetői. De ezeknek a panaszoknak el kell hallatszanio azokhoz, akiknek kötelességük volna kiküszöbölni a hibákat, helyre hozni a mulasztásokat és tiszta lelkiismerettel orvosolni azokat a bajokat, amelyek ránczednek ennek a gazdag országnak szegény polgáira.

Nem egyéni érdek, sem egy város lakosságának az érdeke az, hogy a kormányonfőkök figyelmé ráterelődjön Petroșenire, a kincsis Erélyi feketé-gyémántos, elhanyagolt szigetére. Petroșeni és környéke a kincstár jóvedelmének egyik legőbb kuttórrása. A Zsivölgye és annak szorgalmas

munkás lakosai nyújtják azt, ami a legnagyobb érték: bányatelepei tizezreket foglalkoztatnak, tisztviselőinek, kereskedőinek és iparosainak hatalmas tábora jelentős mértékben járul az ország költségvetésének kiegyensúlyozásához. És mégis mostoha gyermeke a Zsivölgye az ország urainak.

Odafent nem gondolnak arra, hogy ennek a völgynek szépségei alkalmasak arra, hogy nagyarányú propagandával idecsábítsuk azokat a bel és külföldieket, akik szeretik a szépet és gyönyörködni tudnak a természet csodáiban. Ezt a vidéket ismerni és ismertetni kell mert a limája egészéset jelent a betegeknek, nyugalmat a munkában meggyötört idegeknek. Ennek a vidéknek kereskedőiről és iparosairól le kell venni a súlyos terheket, hogy lélegzethez jussanak, hogy életre keljen bennük a vállalkozási kedv, hogy intenzívebbé tegyék a már-már tepsdét vált gazdasági vérkeringést. Zsivölgyének bányatelepein egy napra sem szabadna megállni a munkának. A kormány gazdasági orvosainak meg kellene találni azt a gyógyszer, amely kizárja a vámt és szállítási nehézségeket, hogy a világpiacokon is versenyképesé váljon a zsvölgyi szén. Racionális kereskedelmi szerződéseket kellene kötni külfölddel és életlehetőséget nyújtani ennek a len. dültre váró, vágó városnak amelynek vezetői és lakosai tettekre készek csak leaakarlák rázni magukról a megnemérés depressziójának guszba kötő bilincseit.

Megbontották a zsilvolgyi iparosok egységét.

Uj ipartestület alakult lupénibcn, a mely a vulkáni és a lupéni kisiparosokat foglalja magában

Ismeretes a zsilvolgyi kisiparosság előtt az évek óta tartó harc, amelyet egyes vulkáni iparosok indítottak el annakidején hogy a zsilvolgyi és járási ipartestület megszűnésükkel és teljesen különválva, önálló ipartestületbe tömörítsék vulkáni és lupéni kisiparosságát. A harc még abban az időben kezdődött, mikor a nemzetipárt először került hatalomra és néhány politikai tétránszó egy-egy akart magának híveket toborozni, hogy propagandát kezdett az ottani iparosok között, egy új ipartestület megalakítására. Az akciókban akkor mindenképpen politikai színezete volt, mert a kezdeményezők legnagyobb része a vulkáni nemzetipártéhoz tartozott, akik felfelé azt akarták mutatni, hogy ők nem állnak egyedül, mellettük van a nép, főleg a kisiparosokat szeretik volna a háttuk mögött tudni, akiknek szavazatával dicsekedni akartak és saját népszerűségüket igyekeztek kidomborítani.

Az új ipartestület megalakítására bizottságot választottak, amelynek az volt a feladata hogy szervezze meg a vulkáni és lupéni kisiparosságát és nyerte meg annak az eszmének, hogy szakadjanak el a petroseni ipartestülettől és alakítsák meg vulkán székhellyel a vulkáni és lupéni ipartestületet. Ez a terve az illetékeseknek részben sikerült is.

A terve keresztülvitelében főleg a vulkáni iparosok egy része segédkezett, akiknek köszönhető az, hogy az addig egyéges járási ipartestület bontászkadt.

Mikor a szervezési munkák befejeződtek, Róth Hugó vulkáni ügyvéd közreműködésével a dévai törvényszékhez terjesztették fel az aktákat, a melyben az új ipartestület megalakítására kért engedélyt, valamint az alapszabályoknak jóváhagyását.

Ügylátszik azonban, hogy Róth ügyvéd jártassága az ipartörvény paragrafusai között nem volt elég ismeretes, mert mikor a testület működésére az engedély megérkezett, abban a Corporatiunea hivatalos elnevezés helyett cooperatia szó volt, a mely nemcsak hogy más jelent, hanem homálygyestelenek jogokat is biztosít egy egyesületnek. A tévedés dacára is a vulkáni ipartestület megalakult és ipartestületi jogokat gyakorolva megkezdte működését.

A petroseni és járási ipartestületnek azonban feltűnt a vulkániak jogtalan működése és feljelentést tett a vulkáni egyesület ellen, mint a mely jogtalanul

működik és jogtalanul fejt ki hatósági jogokat felruházott ipartestületi teendőket. Az illetékes felsőbb hatóság az ügyben anketát rendelt el és az anketát során derült ki, hogy a vulkáni egyesület nem illetékes tanonok bevezetésére s azoknak felszabadítására s elrendelték, hogy szüntesse meg a működését és ha valóban ipartestületi jogokat akar gyakorolni, úgy ne iparosjegylet alakítson, hanem kérjék az ipartestület jóváhagyását.

Az anketát után azonban a kezdeményezők nem vesztették el a reményt és újból szervezkedésre szólították fel a két helyiség iparosságát s most már okukra az előbbi kudarcra — valóban ipartestület megalakítására kért engedélyt. A megalakuláshoz ugyanis a törvény legalább száz iparos tagot ír elő és mivel ez a száz iparos vulkánban és lupéniben valóban létezik, az illetékes felsőbb hatóság az engedélyt megadta és így most valóban megalakult a vulkáni és lupéni ipartestület és azt a paragrafusaikkal be Tociu járási főszolgabíró hivatalosan is.

Az új ipartestület megalakításával azonban a zsilvolgyi iparosság egyéges szempontból csak vesztett, mert az addiggi erők most már szétforgácsolódva vivják a harcot, nem riika eszében egymás ellen és nem az összeség érdekében.

Ebből csak annyi haszna lett a kisiparosságának, hogy a jövőben még kevesebb eredményt érnek majd el, ha érdekeikről, vagyis annak megvédéséről lesz szó. Hiába írja az egyik lap, hogy a testület csatlakozni fog a dévai székelő megyei iparosövetséghez, mert a szövetségnek még hivatalosan jóváhagyott alapszabályai szívesen és így keveset tehet majd a távol eső vulkáni és lupéni kisiparosokért.

Tény az, hogy erre az új ipartestületre semmi szükség nem volt és ez semmi más nem eredményezett a zsilvolgyi kisiparosoknak, mint azt, hogy leszakította egy részét a petroseni és járási ipartestületnek, szétvette a zsilvolgyi kisiparosságát, megbontotta az egységet és saját magának is életképtenséget jelent, mert a kevés tagravaló tekintettel nem fogja tudni fenntartani magát.

A vulkáni és lupéni iparosok ugyanis négy öt év nem fizettek tagdíjat a petroseni ipartestületnek s egy kevés kivétellel örösisáthalálással vannak smely összeg több mint negyven ezer lejt teszen ki és ezt a hátralékot most közzadók módján fogják behajtani.

Hatalmas népiünnepély lesz vasárnap augusztus 20-án a Jiul pályán

A Jiul sportklub, az idén is mint minden esztendőben, újból megrendezi a Jiul hagyományos nyári ünnepélyt a petroseni pályán. A rendezőség az alkalmat is mindent elkövet, hogy a közönség igényeinek megfelelően olyan programot nyújtson, amely semmiben sem marad mögötte a Jiul eddigi nyári ünnepélyének. Részletes program a következő:

Tiroli zenészek hazenna játéka. Mamaran lovak versenye. Fölbalmázás a petritai és petroseni drukkerek között. Két fűvészek. Tánc. Buffet. Tombola. Amerikai árverés. Fűstverseny. Cigányzene, Beléptidji személyenkint 10 lej. Gyermekek, katonák, és diákoknak 5 Lei. Este 8 és 12 k.öt 100 balon feleresztése. Kezdele dében 1 órakor.

Szocialis növéreket képez ki a Principele Mircea anya és csecsmővédő egyesület

A Principele Mircea országos anya és csecsmővédő egyesület, a melynek tudvalevő petroseniben is fiókja van, Timoc Tiberiu főigazgató vezetésével, legutóbb érteitést küldött a petroseni fiókhoz, amelyben közli, hogy az egyesület szocialis növérekező szakszerveleti létesíteti, a melynek célja hogy fiatal lányokat képezzen ki, akik közhelyességgé terén végeznek hasznos szolgálatot, valamint felvilágosító munkát a szegényebb néposztály körében az egészségügy terén.

A tanulókat megkivántatja hogy jölekkük legyenek és apostolszerűen végeztek hivatalukat.

A kurzusraváló feltételek a következők:

A jelenetekben nem lehetnek több 15-16 évesek. Ezenkívül születési bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, lehet gimnáziumi, vagy elemi iskolai is. Állampolgársági, ottani valamint erkölcsi bizonyítvány a község és az egyházközség részéről. A felvételi vizsgán a jelenetekző kötelesek írásbeli próbát tenni román nyelven, számtanból és más iskolai anyagból.

Jelentkezni lehet az év szeptember 7-ig. Bucurestben, Calea Văcărești No. 21.

Újabb drákói rendelet a késedelmes adófizetők ellen

Hét százalékkal többet kell fizetni a késedelmes adófizetőknek. Semmiféle hivatalos írást nem kaphat az, akinek adóhátraléka van.

Ismét egy újabb drákói rendeletet küldött szét a pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságokhoz, mely arra van hivatal, hogy forszírozottabban tudják az adófizetőkkel kipréselni az esedékes adókat. A pénzügyminisztériumban — ugyilászik — azt hiszik hogy az adófizetők nagytömegének halomszáma teküsznek a bankók, esetleg az ezüstpenz és csak, mert nem akarják kivenni a ládálából, vagy mert lusták fizetni, ezért kényszerít az adófizetésre. A pénzügyminisztériumban — ugyilászik — nem tudnak arról, hogy kétségbeeső gazdasági krízis van. Nem tudnak arról, hogy az adófizetők nagy százaléka annyi jövedelmű sincs, hogy a napi megélhetése kiteljen belőle. Valószínűleg nem tudhatják ezt, különben nem adták volna ki az alábbi legújabb drákói rendeletet, mely a következőket mondja:

1. Aki az adófizetési felhívás kibocsátását követő 15 nap alatt nem fizeti ki hátralékos adóját, az adóhátralék 10%-al emelhető.

1. Az esedékes negyedéves adó a 15 nap eltelté után 30%-al emelkedik.

3. Ha a foglaltsi jegyzőkönyv kiállításától számított 15 nap eltelté után nem fizetik be

az adót újabb 1% emelkedés áll be az adó után.

4. A foglaltsi jegyzőkönyv alkalmazzsa után ha még mindig nem történt fizetés újabb 7% számliták közzé az alaphoz.

5. Azoknak, kik adójukat nemfizetik pontosan, semmiféle hivatalos akta ki nem adható és ezek nem kövesszáthatják az általmól járó kártérítésekkel.

— Ragasszuk fel a repülőtáblákat. A Semmitőszék II. számú szekciójának 400 — 1933 számú elvi jelentőségű döntése meghatározza az aviatikai bélyeg hiányának jogi következményeit. A döntvény így szól: A nemzeti aviatikai alap létesítéséről 1931. április 4-iki törvény 9 cikke szerint az aviatikai bélyeg hiánya az okiratokon, éppen olyan következményekkel jár, mint az okmánybélyeg hiánya. A törvénynek ebben az intézkedéséből megállapítható, hogy a törvény célja az, hogy összhangba kerüljön a belyegforgórnnyel és így tekintetbe kell venni a belyeg. Törvénynek a belyegmentességre vonatkozó intézkedését is Ennélfogva mindazok az okiratok, amelyek az okmánybélyeg alól mentesek, mentesek az aviatikai belyeg alól is.

Di. Tek.

Str.

Előfizetőink szíves figyelmébe!

Tisztelettel felkérjük az igazított előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat szíveskedjenek megfizetni. Lapunkat csak úgy tudjuk rendszeres megjeleníteni ha előfizetőink pontosan megfizetik az előfizetési díjakat.

— Kiadó, 2 szoba, konyha előszoba, kamara, fürdőszoba. Értekezni lehet Dr. Molnár Jenő ügyvédi irodájában.

— Értesítés. Tisztelettel tudomására hozom a mélyen tisztelt zsilvölgyi közönségnek, hogy kerétszeti telepünk, valamint virágüzletünk, megboldogult férjem elhalálozása után is fentartom és kérem a közönség szíves pártfogását továbbra is. Tisztelettel: Özv. Benedek Pálné

— Eladó, egy jókarban lévő kitűnő gyármaný piano. Értekezni lehet Ritter Berta könyvkereskedésben.

Soc. Rom. de Construcție

Tervező és építészeti iroda Petroseni, str. P. Carol 23

ELVÁLLAL mindennemű szakbavágó munkát u. m. építetervést, átalakítási munkát, vasbeton szerkezeteket, telekfelméréseket, becsléseket, szakértői véleményeket stb. a legutányosabb árak mellett.

L. Schäffer

Petroseni.

Rum, likör és cognagyár.

Borpincészet.

sör és szeszesitalok

nagyraktára.

— Francia és német nyelvórákat adok, valamint megfélelő szakértelemmel előkészített tanulókat felsőbb osztályba. Cim a kiadóban.

MODELL-

asztalosí

kiváló, önálló keresnök.

Frafil Friedrich S. A. Timișoara.

— Olvasóink figyelmébe Teljesen ingyen közlünk minden előfizetőnknek egy hirdetés, és díjtalanul könyvjáradékban rész-síjítunk mindazon olvasóinkat, akik előfizetési díjaikat egy évre kifizették.

— Szerencse fel! Hunyad megye magyar művészeinek gyűjtemény kiadása. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint megrendelhető a Pátria könyvnyomdában, Déva. Ara 80 Lei.

Uzina Electrică S. P. A.

PETROȘENI — Anyagraktára:

tart mindennemű magas és alacsony feszűltű szerelési anyagokat. — Csillárok izólámpák és főzőkészűlékek.

a legutányosabb áron,

valamint Standard, Philips és Nóra Rádiókban, és rádióalkatrészekben nagy raktára minden igényt kielégít. A Rádió osztály Petroseni Bul. Regele Ferdinand, Marek házban van.

„AGRONOMUL - GAZDÁK,”

Általános Biztosító Részvénytársaság

Alapítók és biztonsági alap 8.000.000 — Leien felől Biztonsági alapok 1931 végén 57.774.880 Lei. Erdekezőösségben a DUNA bécsi és a MAGDEBURGI biztosítótársaságokkal valamint a Chrissoveloni Bankkal. Vállal legelőnyösebben tűz, élet, jég, állat, betörés, baleset, szavatosság, úveg, autó szállítmaný stb. biztosításokat kartellenkűl legelőnyös díjtelek mellett.

Ezenkívűl köt olcsó díjtelek mellett rendkűvű előnyös alapon munkásbiztosításokat az egész zsilvölgyben. Zsilvölgyi képviselet Petroseni. Joanovits ház.

VICTORIA Biztosító intézet BERLIN.

Romániai Igazgatóság București.

Vezérképviselet A R A D.

Alapítók: 120.000.000 Lei. Biztosítási állománya 1931 év végén 50.608.000.000 Lei. Tartalék alapok 1931 év végén 16.847.000.000 Lei. Aktivák 1931 év végén 17.958.865.160 Lei Elfogad mindenféle biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Coloman BARABAS Kálmán

Elvállai a legesebb kivitelben

mindenféle festő és mázoló munkát, a legelőcsőbb napiában. —

Művészi kivitelű minták a

legesebb színekben. Festékkeres-

kedésében az összes e szakmá-

bavágó cikkek állandó nagy

raktára.

festő

és mázoló

PETROȘENI

Str. Regele

Ferdinand.

Olcsóbb lett a czipő a Fildermann lerakatban

GOLDSTEIN MARKUSZNAI

(Kigyó Drogeriával szemben)

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS! REKLÁM ÁRAK!

Nagy raktár szandálokban, és modern trotouer czipőkben!

Tegyen egy prókavásárlást. Tekintse meg kirakatainkat!

A GAMBRINUS nyaraló telep a festői Szurduk szorosban. Kiváló weekend telep. Naponta 8 vonat és rendszeres autóbuszjárat. Kitűnő konyha és elsőrendű italok.